

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Середня освіта. Географія. Іноземна мова (англійська)»**

**Другого рівня вищої освіти
за спеціальністю № 014.07 Середня освіта (Географія)
галузі знань № 01 Освіта/Педагогіка
Кваліфікація: Магістр середньої освіти (за предметною спеціальністю
«Географія»). Вчитель географії, економіки та англійської мови**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої Ради

_____/_____
(протокол № ____ від «__» _____ 2019 р.)

Освітня програма вводиться в дію з _____ 2019 р.

Ректор _____/_____

(наказ № _____ від «__» _____ 2019 р.)

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми
«Географія. Іноземна мова»

Керівник освітньо-професійної програми	Байтеряков О.З.
Завідувач кафедри фізичної географії і геології	Прохорова Л.А.
Завідувач кафедри германської філології	Гармаш О.Л.
Голова Вченої ради природничо-географічного факультету	Донченко Л.М.
Начальник навчального відділу	Сопіна Я.В.
Голова комісії із забезпечення якості вищої освіти в МДПУ ім. Б.Хмельницького	Сегеда Н.А.
Голова науково-методичної ради університету	Мілько Н.Є.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою (науково-методичною комісією спеціальності №014.07 «Середня освіта (Географія)» у складі:

1. Керівник освітньо-професійної програми / *Байтеряков О.З.*
2. Члени робочої групи із складу викладачів / *Прохорова Л.А., Тамбовцев Г.В., Зав'ялова Т.В., Левада О.М., Гришко С.В.*

**1. Профіль освітньої програми зі спеціальності № 014.07 «Середня освіта. Географія.
Іноземна мова (англійська)»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Природничо-географічний факультет Кафедра фізичної географії і геології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр Магістр освіти (за предметною спеціальністю «Географія»). Вчитель географії, економіки та англійської мови
Офіційна назва освітньої програми	«Середня освіта. Географія. Іноземна мова (англійська)»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому - одиничний ступінь, 90 кредитів ЄКТС / термін навчання 1 рік 4 місяців.
Наявність акредитації	Програма впроваджується в 2015 році. Ліцензія серія АЕ № 636500, дата видачі 19.06. 2015.
Цикл/рівень	FQ - EHE A – Second cycle, QF-LLL – Level 7, НРК - 7.
Передумови	Наявність ступеня бакалавра
Мова викладання	українська
Термін дії освітньої програми	1 рік 4 місяці
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	
2 – Мета освітньої програми	
Ознайомлення з сучасними методами пізнання навколишнього середовища, що мають суміжний напрям з фізикою, хімією, екологією, астрономією, філософією, формування здатності розв'язувати складні комплексні задачі та практичні комплексні проблеми під час професійної діяльності в багатоаспектній галузі освіти..	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область Галузі знань 01 Освіта Спеціальність 01407 Середня освіта (Географія) <i>Об'єкт навчання –</i> <i>Цілі навчання –</i> <i>Теоретичний зміст предметної області –</i>	Земля як небесне планетарне тіло, формування закономірностей розвитку географічної оболонки, процеси утворення, трансформації та різних форм речовини, енергії та інформації. природні об'єкти, процеси та взаємовідносини у географічній оболонці. формування у випускників сутності причинно-наслідкових зв'язків формування компонентів геосфери, можливість вирішення протиріч між розвитком природи та суспільства, вміння структурувати та класифікувати головні географічні проблеми. Знання основних базових понять і термінів з кожної дисципліни фізико-географічного циклу; географічні аспекти перетворення навколишнього середовища та

<i>Методи, методики та технології</i> <i>Інструменти та обладнання</i>	еколого-соціальної взаємозалежності, етапи та напрями розвитку конструктивних досліджень та географічного моделювання. Методи лабораторного, дистанційного та польового досліджень географічних компонентів ландшафту та геосфер Землі, описовий та наглядний метод, інформаційні системи і технології. Обладнання, необхідне для аудиторного, лабораторного, дистанційного, польового досліджень компонентів географічної оболонки.
Орієнтація освітньої програми	Орієнтація на дослідження теорії і методології досліджень в географії; історію розвитку методології географічної науки; головні методичні прийоми вивчення просторової структури, функціонування та еволюції геосистеми; застосування картографічного, математичного, дистанційного, ландшафтно-геохімічного, ландшафтно-геофізичного методів; про можливості суміщення методів; особливості підготовчого, польового і камерального етапів і ведення стаціонарних досліджень.
Основний фокус програми та спеціалізації	сучасні питання географії і зв'язок її з іншими географічними дисциплінами, основні етапи розвитку географічних знань і господарське значення географічних наук.
Особливості програми	Студенти можуть робити акцент на виявленні загальних географічних закономірностей Землі; становленні основних закономірностей диференціації географічної оболонки; формуванні знань про регіональний і зональний розвиток природно-територіальних комплексів, взаємозв'язки між їх компонентами. Мобільність за програмами IREX, UGRAD, ТЕМПУС-ТАСІС, ЕРАЗМУС МУНДУС та ін. - рекомендується, але не є обов'язковими; всі студенти можуть брати участь у спеціальних семінарах разом з учасниками програм.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускників програми призначено для викладацької, навчально-виховної, науково-методичної й організаційно-керівницької діяльності в системі освіти України відповідно до отриманої спеціальності.

	Магістр готується для викладання географічних дисциплін у вищих навчальних закладах та загальноосвітніх навчальних закладах (школах, ліцеях, гімназіях, тощо), здійснення наукової та навчально-виховної діяльності на основі сучасних наукових досягнень теорії та практики. Магістр може бути використаний для роботи в навчальних закладах, навчально-виховних, наукових і методичних установах на посадах, передбачених для заміщення спеціалістами з повною вищою освітою типовими номенклатурами посад. Випускник може бути підготовлений до продовження освіти в аспірантурі.
Подальше навчання	Магістр за спеціальністю Середня освіта (Географія) може продовжити навчання в Інституті вдосконалення вчителів та в аспірантурі.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Загальний стиль навчання - завдання-орієнтований. Лекційні курси поєднуються з семінарами та робочими зустрічами. Більша частина навчання відбувається в малих групах (до 20 осіб) з дискусіями та підготовкою презентацій самостійно та в малих групах. Під час останнього року третина часу дається на написання завершальної роботи (дипломної), яка також презентується й обговорюється за участі викладачів та одногрупників. Теоретичні знання і практичні навички закріплюються і удосконалюються під час проходження численних виробничих та навчальних практик.
Оцінювання	Різноманітне та всебічне. Включає письмові: виконання змістовно-модульних контрольних-екзаменаційних робіт відповідно до стандарту підготовки профілю; усні: здача семінарів, практичних та лабораторних робіт за подвійною системою оцінювання - теоретичні знання та практичні навички; презентації PowerPoint, підготовка звітів і пояснювальних записок під час проходження виробничих та навчальних практик; іспити усні: державні екзамени та захист кваліфікаційних робіт.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні комплексні задачі та практичні комплексні проблеми під час професійної діяльності в багатоаспектній галузі освіти. Вміння послідовно вирішувати питання, пов'язані

	з іншими сферами пізнання навколишнього середовища, що мають суміжний напрям, а саме: з фізики, хімії, астрономії, екології, філософії.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Володіння науковим світоглядом; знання основних теорій, концепцій, вчень, які формують наукову картину світу; вміння відстоювати власні наукові погляди. ЗК 2. Здатність використання сучасних, у т.ч. інформаційних технологій, навички застосування програмних засобів. ЗК 3. Здатність діяти на засадах етичних мотивів, соціально відповідально і свідомо. ЗК 4. Здатність вчитися і бути сучасно освіченим, усвідомлювати і оволодівати можливістю навчання впродовж життя. ЗК 5. Знання основних способів і засобів міжособистісної комунікації, стилів мовлення, практичний досвід комунікації різними мовами в галузі географічної освіти; вміння постійно збагачувати власне мовлення, застосовувати інформаційно-комунікативні технології в професійній і науковій діяльності. ЗК 6. Знання основних методів наукового пошуку; вміння планувати й організовувати дослідження за прикладною тематикою, узагальнювати отримані результати, оформлювати і презентувати наукові здобутки відповідно до чинних вимог. ЗК 7. Уміння виробляти власну стратегію і тактику професійної поведінки, діяльності з урахуванням інтересів колективу, навички роботи в команді. ЗК 8. Здатність до використання знань в практичній ситуації, до адаптації та дії в новій ситуації.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1. Здатність застосовувати професійні знання з природничих і суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, окремих країн, природних і суспільних територіальних комплексів. ФК 2. Здатність використовувати поняття, концепції, парадигми, теорії географії для комплексної характеристики географічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному).

ФК 3. Здатність належно використовувати географічну термінологію, ефективно і вільно передавати географічні ідеї, принципи і теорії письмовими, усними та візуальними засобами.

ФК 4. Здатність ефективно застосовувати на практиці ті чи інші методи управління (на рівні керівника методичного об'єднання, завуча, директора) в освітніх закладах.

ФК 5. Здатність застосовувати набуті географічні і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальних і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків географії відповідно до вимог державного стандарту.

ФК 6. Уміння організувати роботу учнів за рівнями засвоєння навчального матеріалу та застосовувати методи діагностування навчальних досягнень учнів з географії, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до вибору життєвого шляху.

ФК 7. Здатність до комплексного планування, організації та здійснення навчальних проєктів, підготовки аналітичної звітної документації та презентацій.

ФК 8. Здатність до комунікації зі спільнотами, уміння організувати комунікацію учнів, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, здатність аргументовано переконувати колег у правильності пропонованого рішення, вміння донести до інших свою позицію.

ФК 9. Здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі.

ФК 10. Здатність розуміти, пояснювати взаємозв'язки у ландшафтах, особливості фізико-географічних об'єктів у геосферах.

ФК 11. Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових

	процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах. ФК 12. Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства. ФК 13. Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати і пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства України. ФК 14. Здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності.
7 – Програмні результати навчання	
	<i>Знання і розуміння:</i> ПРН 1. Спеціалізовані концептуальні знання, основні теоретико-методологічні проблеми фізичної географії, економічної та соціальної географії на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи. ПРН 2. Базові концепції, методики та тенденції зарубіжної природничої та суспільної географії. ПРН 3. Теоретичні та методичні основи моделювання і прогнозування територіального розвитку природи. ПРН 4. Сутність, класифікація, чинники, закономірності розвитку глобальних фізико-географічних та суспільно-просторових процесів. ПРН 5. Теоретичні та методичні основи географічного моделювання і прогнозування; ПРН 6. Теоретичні основи і прикладні засоби впровадження геоінформаційних систем та технологій.. <i>Уміння:</i> ПРН 7. Здатний ефективно застосовувати професійні знання в практичній педагогічній діяльності при вирішенні навчальних, виховних та науково-методичних завдань з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, конкретних психолого-педагогічних ситуацій;

	ПРН 8. Здатний творчого використання різноманітних методів та форм прогресивного навчання, інноваційних прийомів навчання в освітніх закладах різного типу. ПРН 9. Уміння характеризувати регіони і ландшафти, пояснити їх особливості і взаємозв'язки сформовані географічним положенням та іншими географічними чинниками; Комунікація: ПРН 10 Здатний висловлювати власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються. ПРН 11. Здатний використовувати іноземні мови у професійній діяльності.. Автономія і відповідальність: ПРН 12. Самостійно організовує процес навчання упродовж життя і вдосконалює з високим рівнем автономності здобуті під час навчання предметні компетентності. ПРН 13. Забезпечує рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічних особливостей.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	1 доктор наук, професор; 4 кандидати наук, доценти; 2 старші викладачі; 2 асистента
Матеріально-технічне забезпечення	Комп'ютерний клас, мультимедійне обладнання, спеціальний інструментарій, панорами, схеми
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчально-методичні комплекси згідно дисциплін навчального плану, методична література, періодичні видання з фаху, демонстраційні, довідкові та роздаткові матеріали, настінні карти, навчальні атласи, довідкова література, глобуси, спеціальний інструментарій, блок відеоматеріалів, розтиражовані електронні версії посібників, електронні посібники.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність з: Лодзінським університетом м. Лодзь, Республіка Польща № 68 від 04.06.2013р.; Вищою лінгвістичною школою м. Ченстохов, Республіка Польща № 73 від 20.01.2014р.; Поморською академією м. Слупськ, Республіка Польща № 86 від 03.03.2016р.; Компанією INDERNOBMEN LTD м. Варна, Республіка Болгарія №90 від

	05.10.2016р. Термін дії усіх угод 5 років.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Ліцензія на навчання іноземних здобувачів Вищої освіти за спеціальністю Середня освіта (Географія) в межах ліцензійного обсягу на вакантні місця Ліцензія серія АЕ № 636500, дата видачі 19.06.2015 р.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Філософія освіти	3	Екзамен
ОК 2	Іноземна мова для академічного спілкування	3	Екзамен
ОК 3	Цивільний захист	3	Диф. залік
ОК 4	Менеджмент і маркетинг в освіті	3	Залік
ОК 5	Методи та засоби комп'ютерних інформаційних технологій	3	Залік
ОК 6	Гендерна педагогіка	3	Екзамен
ОК 7	Конструктивна географія	4	Екзамен
ОК 8	Практичний курс англійської мови	6	Екзамен, залік
ОК 9	Методика навчання економіки в школі	3	Залік
ОК 10	Основи сталого соціально-економічного розвитку	3	Екзамен
ОК 11	Методологія географічних досліджень	4	Екзамен
ОК 12	Сучасні проблеми ландшафтознавства	3	Залік
ОК 13	Політична географія	3	Екзамен
ОК 14	Антропогенна географія	3	Екзамен
ОК 15	Виробнича практика (педагогічна)	9	Диф. залік
ОК 16	Підготовка до захисту та захист дипломної роботи	8	
Загальний обсяг обов'язкових компонент		64	
Вибіркові компоненти ОП			
<i>Вибірковий блок 1 (студент обирає 1 дисципліну)</i>			
ВБ 1.1	Методика вивчення англійської мови на старшому етапі в закладах середньої освіти	4	Залік
ВБ 1.2	Міжкультурна комунікація	4	Залік
<i>Вибірковий блок 2 (студент обирає 1 дисципліну)</i>			
ВБ 2.1	Туристично-рекреаційні ресурси України	5	Залік
ВБ 2.2	Організація краєзнавчо-туристичної діяльності	5	Залік
<i>Вибірковий блок 3 (студент обирає 1 дисципліну)</i>			

ВБ 3.1	Історія та культура Британії	4	Екзамен
ВБ 3.2	Теорія і практика перекладу англомовного тексту	4	Екзамен
<i>Вибірковий блок 4 (студент обирає 1 дисципліну)</i>			
ВБ 4.1	Порівняльна типологія англійської та української мов	5	Залік
ВБ 4.2	Культура англомовного спілкування	5	Залік
<i>Вибірковий блок 5 (студент обирає 1 дисципліну)</i>			
ВБ 5.1	Практика усного і писемного мовлення	5	Залік
ВБ 5.2	Типові помилки при вивченні граматики іноземної мови	5	Залік
<i>Вибірковий блок 6 (студент обирає 1 дисципліну)</i>			
ВБ 6.1	Охорона праці в галузі	3	Екзамен
Загальний обсяг вибірових компонент:		26	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми спеціальності № 014.07 «Середня освіта (Географія)» проводиться у формі захисту дипломної роботи та комплексного кваліфікаційного екзамену з англійської мови. Та завершується видачою документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр середньої освіти (за предметною спеціальністю «Географія»). Вчитель географії, економіки та англійської мови.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ВБ 1.1	ВБ 1.2	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 3.1	ВБ 3.2	ВБ 4.1	ВБ 4.2	ВБ 5.1	ВБ 5.2	ВБ 6.1
ЗК 1	+			+		+	+			+			+	+	+			+	+	+					+		
ЗК 2		+	+	+	+		+	+			+		+				+	+				+			+		
ЗК 3						+						+		+												+	
ЗК 4	+	+		+	+		+				+				+		+				+		+	+		+	
ЗК 5		+			+			+							+			+	+	+	+		+	+			
ЗК 6							+		+	+		+	+	+		+						+					
ЗК 7				+		+							+		+			+					+	+	+		
ЗК 8			+		+		+		+		+			+			+	+			+						
ФК 1							+			+			+														
ФК 2	+								+			+															
ФК 3		+							+		+			+			+										
ФК 4				+						+					+			+				+		+	+		
ФК 5		+			+						+					+		+									
ФК 6										+													+	+			
ФК 7				+	+			+						+	+	+	+								+		
ФК 8			+			+		+									+			+	+					+	
ФК 9						+											+					+	+	+		+	
ФК 10							+				+		+														
ФК 11			+				+					+							+	+	+						
ФК 12	+						+			+		+								+	+						
ФК 13									+										+	+							
ФК 14												+							+	+							

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ВБ 1.1	ВБ 1.2	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 3.1	ВБ 3.2	ВБ 4.1	ВБ 4.2	ВБ 5.1	ВБ 5.2	ВБ 6.1
ПРН 1	+			+		+			+		+	+		+				+	+	+							
ПРН 2	+						+	+		+			+	+													
ПРН 3			+	+	+		+			+	+		+			+											
ПРН 4									+	+		+		+		+			+	+							
ПРН 5	+				+				+	+	+			+													
ПРН 6				+	+		+					+							+								
ПРН 7		+				+		+			+						+				+	+					
ПРН 8	+	+		+		+		+					+					+	+	+	+	+		+			
ПРН 9					+		+		+			+	+			+											
ПРН 10						+			+						+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	
ПРН 11		+														+	+				+	+		+	+	+	
ПРН 12			+									+						+		+		+			+	+	
ПРН 13											+	+		+	+		+			+			+	+	+	+	